

20.11.1995 pa sva z M.Vogrinom iz avtomobila videla sokoliča, ki je z zloženimi perutimi in veliko hitrostjo bolj padal kot letel proti bližnjemu gozdu. To je bilo blizu Zg.Tuhinja v Tuhinjski dolini. *Franc Bračko, Gregorčičeva 27, 2000 Maribor*

DIVJI PETELIN *Tetrao urogallus*
CAPERCAILLIE - Nest with 7 eggs found on 24th May 1995 on Mt.Pokljuka

Med sečnjo, pospravilom podrtega drevja na Pokljuki, so gozdni delavi našli leglo velikega petelina. Po obvestilu sva z naravovarstvenim nadzornikom TNP Juretom Kočanom dne 24.5.1995 preverila sporočilo. Gnezdo z sedmimi jaci je bilo tik ob gozdni cesti v predelu Jerebikovca pod košato, meter visoko jelko. Pri lupljenju smrekovega debla, ki je bilo podrto dva metra od gnezda, je kura zletela. Znano je, da kura do zadnjega ne zapusti legla, kadar je sredi ali proti koncu valjenja. Zato smo sklepali, da je kura v našem primeru valiti šele začela. Čeprav so se gozdarji umaknili iz bližine gnezda, se kura ni več vrnila na gnezdo. Leglo je ostalo nekaj dni hladno, zato sem jajca pobral. Pri konzervaciji (izpihanju) se je potrdilo naše sklepanje o začetku valjenja. Naj omenim, da so prav na Pokljuki najštevilčnejša rastišča velikega petelina v TNP. Spremljanje aktivnosti rastišč je vsakoletno redno opravilo nekaj naših nadzornikov. Enako velja za ruševca. Zato imamo precej zanesljive podatke o stanju teh dveh vrst gozdnih kur.

Zanimivo je, da je leta 1975 poklicni lovec Tone Štular iz Zg.Radovne dobil šest jajc (leglo) kure velikega petelina in jih podtaknil domači kuri. Zvalili so se kebčki, ki jih je Štular potem z veliko časa in volje vzredil. Krmil jih je predvsem z mravljinčnimi jajci, gosenicami in hrošči, pozneje pa z briketi za fazane. Pravi, da so bili štirje samci in dve samici. Presenetilo ga je hitro menjavanje preja (5-6 krat) in hitra rast, saj so petelini odrasli v dveh mesecih. Vsi so tragično končali. Nekaj so opravili zajedalci (ugotovljeno na Veterinarski fakulteti v Ljubljani), trije petelini pa so se pobili med seboj, ker jih niso pravočasno ločili. *Miha Marenče, Triglavski narodni park, 4260 Bled, Kidričeva 2*

KOTORNA *Alectoris graeca*
ROCK PARTRIDGE - On 27th October 1995 on Mt.Tosc in the Julian Alps

V pečeh Tosca nad Bohinjskimi vratci, na višini 2150m, so me v petek 27.10.1995 ob 13h preletele tri kotorne. Nekaj deset metrov nad mano so se spustile na tla, kjer sem jih malo zatem splašil. Ob vzletu so se oglasile. Let je bil hiter in dobro slišen. Ena je zletela proti Krmi, dve pa proti Velemu polju.

Doslej nisem zasledil podatkov o kotornah v tem delu vzhodnih Julijskih Alp. *Tomaž Mihelič, Gradnikova 63, Radovljica*

ŽERJAV *Grus grus*
COMMON CRANE - 3 on 23th April 1996 at Jovsi near Brežice

Vzpodbujena z lepo zgibanko o zaščitenem področju Jovsi sva se z ženo 22.aprila spustila od Šole v Kapelah po bregu k močvirju. Pri ribniku, ob katerem je lovska preža, nama je kosec *Crex crex* zapel dobrodošlico. Ob Šici so v vrbah peli rakarji *Acrocephalus arundinaceus* in trstni cvrčalci *Locustella luscinioides*. Trstni cvrčalec, ki sem si ga ogledal, ko je v popoldanskem soncu pel na suhi veji, me je v svojem enotno rjavem plaščku in z zravnano držo spominjal na oprezajočo podlasico. Po tem vzpodbudnem prvem stiku se je močvirje z vodo uspešno uprlo najinemu agresivnemu poskusu, da bi ga prečkala po dolžini, začeni pod vasjo Jeroslavci. Pri tem sva ugotovila, da je tu na desetine srn, ki bi jih, četudi bi se držala "poljskih poti", kot to priporoča zgibanka, nujno vznemirila.

Poučena s to izkušnjo sva se naslednji dan, 23.aprila, ponovno odpravila k Jovsom, tokrat z namero, da se gibljeva le po obrobju. Ko sem iz vinograda ob šoli v Kapelah z daljnogledom opazoval srne, sem nad močvirjem, na razdalji okoli 1000m, zagledal ujedo, ki sem jo prvi hip imel za kanjo. A po primerjavi njene velikosti z dosti manjšo srno in zaradi počasnih zamahov kril sem to določitev takoj opustil. Ujeda se je spustila na tla, čez kratek čas spet vzletela, zaokrožila v višini krošenj, pri tem je občasno tudi zajadrila in se spustila na vrbo. Ob njenem kroženju sem opazil, da je glava zlatorjava (sonce sem imel za hrbtom); s tem sem se zadovoljil v upanju, da bom vrsto lahko določil doma. Na širino in obliko repa žal

nisem bil pozoren.

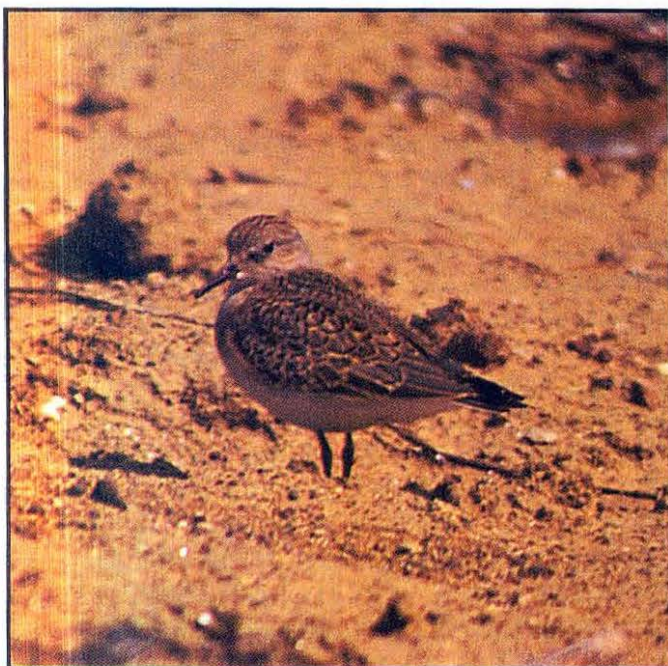
Ponovno sva se spustila k omenjenemu ribniku in se tam povsem presenečena spogledala s tremi žerjavi *Grus grus*, ki so stali v travi, kot noji v savani. Čez minuto ali dve so vzleteli, zaokrožili in se spustili nekaj sto metro naprej za grmovje. *Martin Košir, Linhartova 68, 1000 Ljubljana*

SLOKA *Scolopax rusticola*
WOODCOOK - On 10th October 1995 at Na prodih in the Julian Alps

10.10.1995 sem ob planinski poti, ki vodi s planine Jezero prek Prodov v dolino Sedmerih jezer, na nadmorski višini okoli 1600m splašil sloko. Osebek, ki je odletel, kakor bi ga izstrelil iz topa, je pod rušjem verjetno počival pred nadaljnjim poletom v toplejše kraje. *Davorin Tbm, Jamova 66, 1000 Ljubljana*

TEMMINCKOV PRODNİK *Calidris temminckii*
TEMMINCK'S STINT - On 18th August 1994 at Cerknško jezero

Na Rešetu na Cerknškem jezeru sva 18.8.1994 opazovala osebek Temminckovega prodnika v juvenilnem perju. Starost sva določila po značilno črno obrobljenem ramenskem perju in okrasto obrobljenih krovcih. Ni bil pretirano plašen in tako sva lahko naredila nekaj lepih posnetkov. Rešeto

je sicer poleti zanikrna mlaka, na njegovih bregovih pa je kljub velikemu številu ribičev vedno kaj zanimivega, še posebno zgodaj zjutraj in proti večeru. *Primož Kmecl, Karin Rižner, Riharjeva 28, 1111 Ljubljana*

KAMENJAR *Arenaria interpres*
TURNSTONE - On 5th September 1993 at Bohinjsko jezero

Bratranec A.Ciuha mi je sporočil, da je začetku septembra, natančneje 5.9.1993, na obali Bohinjskega jezera opazoval nenavadnega ptiča. Zadrževal se je na plaži avtokampa in ker se je vedel precej zaupljivo, mu ga je uspelo fotografirati s 35mm objektivom. Po opisu ni bilo mogoče določiti vrste, ko pa mi je kasneje pokazal fotografije, sem na njih presenečena prepoznala kamenjarja. Zanimivo, da je ta nenavadni pobrežnik zašel v to zaprto alpsko dolino. *Eva Vukelič, Laze 6, 1351 Brezovica pri Ljubljani*

GRIVAR *Columba palumbus*
WOOD PIGEON - On 10th December 1994 at Ljubljansko barje

10.12.1994 je bil lep zimski dan, kot nalašč za obisk Ljubljanskega barja. Tako sem se odpravil opazovat ptice v Kozlarjevo goščo. Že takoj na začetku gošče sem opazoval dokaj veliko število sinic, ki so se prehranjevale po smrekah na robu gošče: močvirsko sinico *Parus palustris* (1), čopasto sinico *Parus cristatus* (5), plavčka *Parus caeruleus* (10) in veliko sinico *Parus major* (50). V družbi s sinicami se je prehranjevalo še kakih deset (10) rumenoglavih kraljičkov *Regulus regulus*.

Ko sem se tako sprehajal po gozdu, je z roba gošče z glasnim prhutanjem zletel golobu podoben ptič. Ptici sem skušal slediti, a mi ni uspelo. Brezuspšno sem tako nadaljeval pot po gozdiču, dokler nisem prišel do skrajnega južnega roba gošče, kjer je z veje nekega drevesa spet zletel že prej omenjeni ptič. Tokrat sem ga dobro videl in ga brez težav določil za goloba grivarja. Podatek je seveda zanimiv, saj je glede na podatke iz Zimskega ornitološkega atlasa Slovenije prvi zimski podatek za to vrsto na Ljubljanskem barju.

Za konec sem tisti dan opazoval še (1) samico kalina *Pyrrhula pyrrhula* in manjšo jato petih (5) malih krivokljunov *Loxia*